

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת : חברת הכנסת יסמין פרידמן

פ/25/2754

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון – תשלום גמלת ילד נכה לאומן בעד ילד הנמצא אצלו באומנה), התשפ"ג–2023

1. תיקון סעיף 222 בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 222, אחרי סעיף קטן (ד) יבוא :
"ה) על אף האמור בתקנות לפי סעיף זה, בעד ילד נכה שהושם באומנה, תשולם לאומן הגמלה לפי סעיף זה; לענין זה, "אומן" ו"אומנה" – כהגדרתם בחוק אומנה לילדים, התשע"ו–2016."
2. תיקון סעיף 222ב בחוק הביטוח הלאומי (תיקון) (ב) לחוק העיקרי, פסקה (1) – תימחק.
3. תיקון חוק אומנה לילדים, התשע"ו–2016², בסעיף 46, במקום סעיף קטן (ז) יבוא :
"ז) על אף האמור בסעיף זה, אומן זכאי לקבל בעד ילד נכה שהושם אצלו באומנה גמלה לפי סימן ו' לפרק ט' לחוק הביטוח הלאומי (בסעיף קטן זה – גמלת ילד נכה), וכן הטבות וזכויות הניתנות לפי כל דין בעד ילד שבעדו משולמת גמלת ילד נכה והטבות הניתנות על ידי גוף ציבורי לפי הסכם או נוהג, בעד ילד כאמור."

ד ב ר י ה ס ב ר

חוק אומנה לילדים, התשע"ו–2016, נועד לעגן את זכויותיהם של ילדים באומנה, ואת חובת המדינה להבטיח את טובתם ואת זכויותיהם. על מנת לרכז את הטיפול בילדי האומנה במקום אחד, נקבע כי משרד הרווחה והביטחון החברתי יהיה אחראי לטיפול בילדי האומנה ובמשפחות האומנה. בהתאם לכך נקבע כי לא תשולם להורי האומנה גמלת ילד נכה מהמוסד לביטוח לאומי, אלא תשלומים ממשרד הרווחה והביטחון החברתי. התברר שישנם מצבים אשר בהם ישנה זכאות לגמלת ילד נכה מהמוסד לביטוח לאומי, אך הורי האומנה לא יהיו זכאים לתשלומים מיוחדים ממשרד הרווחה והביטחון החברתי בשל הצרכים המיוחדים של ילד האומנה באותם מצבים, מעבר לתשלומים הרגילים, מה שמוביל להפליה בין ילדים הגדלים עם הוריהם הביולוגיים לעומת ילדים הגדלים במשפחות אומנה. באותם מצבים, בעוד

¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.
² ס"ח התשע"ו, עמ' 586.

שהמוסד לביטוח לאומי משלם להורים הביולוגים תשלומים גבוהים לצורך ההתמודדות המורכבת בטיפול בילד עם מוגבלות (באמצעות גמלת ילד נכה), משרד הרווחה והביטחון החברתי לא מעביר להורי האומנה תמיכה נוספת בשל הצרכים המיוחדים. יצוין כי במדינת ישראל המוסד לביטוח הלאומי הוא הגורם בעל הידע, המומחיות והניסיון בנושא גמלאות לילדים עם מוגבלות ולכן רצוי שהוא יהיה אחראי גם על התשלומים לילדים עם מוגבלות הנמצאים באומנה.

בנוסף, קיים פער בגובה התשלום בין תשלומי משרד הרווחה והביטחון החברתי לילדים עם מוגבלות לבין גמלת ילד נכה המשולמת על ידי המוסד לביטוח לאומי, מה שפוגע בילדים הגדלים במשפחות אומנה וזקוקים לכל סיוע ועזרה.

בשל הצורך לסייע לילדים עם מוגבלות הגדלים במשפחות אומנה וכדי להשוות את זכויותיהם לילדים עם מוגבלות שאינם נמצאים במשפחות אומנה, מוצע לקבוע כי המוסד לביטוח לאומי ישלם למשפחות האומנה גמלת ילד נכה המגיעה בעד הילד.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת אורי מקלב וקבוצת חברי הכנסת (פ/927/25), על ידי יצחק פינדרוס וקבוצת חברי הכנסת (פ/2421/25), על ידי חבר הכנסת ואליד אלהואשלה (פ/2752/25) ועל ידי חברת הכנסת מירב בן ארי (פ/2753/25).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ג באדר התשפ"ג (06.03.2023)